

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV. PÁPNÓVELDE-UTCA 8. Telefon száma 55-88.

EGYETÉRTÉS

Csávolszky Lajos tulajdonos és felelős szerkesztő.

Kossuth Ferencz főmunkatárs.

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV. PÁPNÓVELDE-UTCA 8. Telefon száma 51-66.

A szabadelvű párt egysége.

Hogy mi alkotta meg a Bánffy-kabinet roppant többségét, a mai szabadelvű pártot: azt minden gyerek tudja Magyarországon. Megalkotta a választási visszaélések mindenféle felfügglalásával együtt a hatalmi erőszak és a leppeldátlanabb, legerkölcselemből lélekvásárlás. Hogy mi tartja össze a mai szabadelvű pártot: ez már nem olyan egyszerű kérdés, de napról-napra mégis világosabbá lesz.

néztek a szabadelvű pártban, s kegyelettel tisztelt hangzókat magyarázó hivatottakat a stréberkedő mamelukok nagyképzű-ködő gardája, kegyetlenül megtámadta az egész igazságügyi kormányzatot s egy országos jogászai tekintély egész ömörzetével mutatott rá a legutóbbi igazságügyi alkotások végzetes hibáira, meg a munkában lévő magánjogi kodifikáció nagy tévedéseire.

lamtilkárt, s a kit ma egyesült erővel tönkresilyvitott a miniszter meg az államtitkár — továbbra is megmarad a szabadelvű pártban a kormány hűséges támogatójaképpen, valamint hogy megmaradnak ott mindazok, kik a belügyi vitánál, földmivélségi tárgyalásnál, kultuszügyek vitáztatásánál a kormányzat szellemével merőben ellenkező elveket hirdettek a magukénak. Mert a szabadelvű pártban nem az elvek egysége az összetartó kapocs, hanem azoknak az érdekeknek a zavaros tömege, mely kielégítését csak a hatalom czinikus szolgálatában találhatja meg.

Hogy Kossuth Lajosnak méltó s az ő egységéhez mért szobrot lehessen állítani, ahhoz, szakértők véleménye szerint szükséges lenne legalább is 6-7 száz ezer forint.

szokra. Nem is kellett soká várni ezekre, mert Neumann után mindjárt Erdély Sándor igazságügyminiszter szült. De a miniszter első sorban Barla Ödönnek választott. A bíróságok rossz elhelyezését elismerte, de hivatkozott arra, hogy a kormány mindent megtesz e téren.

A költségvetési vita során már egészen nyilvánvalóvá lett a szabadelvű párt homogenitásának, büszkén hirdetett egységének siralmas állapota. A földmivélségi költségvetés tárgyalásánál rendezett kormányparti obstrukcióban már tanui lehettünk annak a barátságos marakodásnak, mely egyszerűen a miniszter és pártja, másrészt a párt mezőgazdasági politikusaik között végrehajt. Tanui lehettünk annak, hogy a mezőgazdasági politika legkíváltságos kérdéseiben a fölfogások zűrszaváraiba fulad bele az elvi egység. A vallás- és közoktatásügyi tárca költségvetésének a tárgyalása újra igazolta, hogy a szabadelvű párt elvi egysége megfűrt az egymással homlokegyenest ellenkező fölfogásokot, s míg a miniszter határozatlan a népoktatás államosítása ellen beszél s valóságos gyanúsításként tekint az arra való törekvést, a szabadelvű párt egységének tagja ép az államosításban látja a magyar nemzeti kultúra ügyének leghatalmasabb garancziáját.

Bár ellenzéki szempontból nézve a dolog, csak mulatságosnak tetszhetik ez a komédia, mely nyilvánvalóvá teszi a szabadelvű párt közszellemének szertelen léhaságát: mégis ha meggondoljuk, hogy ennek a szellemnek az uralma gazdálkodik az ország ügyeiben s a föltengése veszélyezteti a magyar parlamentarizmusnak még végkép el nem koptatott kiesinyke értékét is: nem kaczagunk, hanem szomorkodunk a nagy majoritási elvi egységnek ezen a teljes szétfelbontásán, s azon, hogy a kormány hatalmát nálunk nem az elvek, hanem csak önző érdekek tartják fenn.

Budapest, márczius 11. Az a bizottság, mely Kossuth Lajos emlékének a megörökösését célzó bizottság, azaz, hogy ki akarja mondani a föltüntetést. A bizottság tagjai közül a legfontosabbak a következők: Kossuth Lajos emlékének a megörökösését célzó bizottság, azaz, hogy ki akarja mondani a föltüntetést. A bizottság tagjai közül a legfontosabbak a következők: Kossuth Lajos emlékének a megörökösését célzó bizottság, azaz, hogy ki akarja mondani a föltüntetést.

Az az, hogy az ügy szövege került, gáncsolják egyes lapok azt is, hogy a bizottságban sokan vannak kormánypartiak. En — a ki különben szintén tagja vagyok a bizottságnak — ezt csak örvendetes dolognak tekintem. Elhárított és kisserző dolog lett volna, ha csak a függetlenség elemek veszik kezükbe az ügyet. Ezen azért méltóságos a dolog, hogy azok is buzgólkodnak mellette, a kik máskülönben Kossuth politikai tanításának nem hívei.

Az, hogy a perek száma fölmillióval emelkedett, részben nemzetgazdasági fejlődésünkkel magyarázta a miniszter, a mire Emmer igen gúnyosan mosolygott. A miniszter tovább-tovább polemizált Emmerrel, de monoton hangon elmondott beszédebe alig került bele egy-egy eljenzés. A nagy perlekedés viselkedését részben az ügyvédek nagy számával magyarázta Erdély. Emmer orvosszerét — az okirati rendszert és a békletelési eljárást — keressen visszavonásig. Bizonyos élel jegyezte meg, hogy efféle jaxaslára Emmeren kívül egy ember sem szavalna. Emmer pedig ezáltal szorgalmasan jegyeztetett, félreértetlen kiesinytő kifejezéssel az ábrázatán. Az Emmer által ajánlott sürgősségi eljárást is

és Hugó nem tagadhatta, bár erősen szegyezte, hogy némi nyugtalanság szállta meg szívét. — Meghalt — mondá halkan és nagy erélyvel fűtta a füstöt — hát! ... Egy emberrel kevesebb van a világon és pedig egy kellemetlenebb. Végre is, velem ugyanaz történthetett volna s most ő járna-kelne itt szivarozva. Beesületes viad volt, az ő baja, hogy így végződött. A nap fényesen sütött s a sugarak nyájosan játszadoztak a házak ablakain. De mintha a tömöklesben zavaró árnyakat látott volna, a melyek rossz, vagy legalább is kellemetlen sejtelmeket ébresztettek benne. Gondolatok! A diadal mámorra, a mely egyéb párbajai után oly kellemesen lepte meg, most nem akart érteni véni rája. Hiába gondolt arra, hogy az újságok holnap, sőt már este is tele lesznek az ő nevével. Miskor mily türelmetlenül várta az esti lapok megjelenését s mily mohón olvasta a tudósításokat! S most! ... Kedveltségem folyton nőtt. A homlokát összeráncolta és erősen föltette, hogy nem fog gondolni semmire. De hiába volt. A halálközli sápadt arca és vérző sebe mind új megjelent előtte és pillanatokra megrázkódtatta. Meggyorsította a léptét és betért végre egy előkelő vendéglobba, ahol megebedett. De nem izlett neki semmi. A pinczereket szidta s kicsi bja, hogy egy poharat nem vágott az egyik fejéhez, a miért az vállat vont, mikor a szemére vetette, hogy a hus kemény. — Csak vége volna már a táncpróbának — mondá rosszkedvében magában. Ördög vigye azokat a próbakat! Nem szép dolog Leonióttól, hogy ma nem jelentett bejött. Végre is tudta, hogy vereksem s táncolt volna akkor is, ha esetleg én véreztem volna el érte a gyepen. Hálátlan tehermentés. Azután fizetett és megint eltávozott. Az idő lassan múlt és Hugó egyre izgatottabbá lett, miáltal nyugtalan gondolatok zavarták. Másfél óra múlva becsöngett Leonie lakásába. A szobalány bebecsátolta, de mikor Leonie szobájába be akart lépni, a leány elébe állt: — Ó nagysága megiltotta, hogy valakit bebecsásnak. — Még engem sem? — Önt sem.

— Miért? — Vendége van. — Ugy? — Igen. — Kicsoda? — A felelet úgy is későn jött volna, mert az ajtó megnyílt és egy alacsony termetű úr lépett ki, zúndérvével a kezében. Himlőhelyes arczán mosolyt és látszott rajta, hogy örül valaminek. — Föld Hugó vagyok — mondá Hugó és közléltél az idegenhez. — Van szerencsem — felelé az — én Klein Ármán bankár vagyok. — Szabad kérdezem, mi dolga volt itt? — Kérem előbb tudomra adni, mi joga van ezt kérdezni tőlem? — Azon a jögon, hogy tudni akarom — felelé hangosan Hugó. — Sem alárendeltje, sem szolgálja nem vagyok — mondá flegmatikusan a bankár — ajánlom magamat. Ezzel hátat fordított, a szobalánynak egy forintot nyomott a markába és eltávozott. Hugó egy percze szótlaná lett a haragtól. Nem is tudta felogni, hogy miért nem aplikált egy nyaklevest a ripacsos bankárnak, de aztán vállat vont. — Valami hitelezője lehetett Leonienak. Erre csak nem leszek féltékeny — gondola eltűnődve és belépett a szobába. Leonie, a szép balletánczosné, ott feküdt egy keretben a legékezőbb pongyolában. Kibontott szőke haja sűrű hullámokban lebegett körül nyakát és vállait, a melyek fehérek voltak, mint az alabastom. Karjait magasan tartotta és egy kis papagájjal játszott, a mely az újján ült és utálatosan rikoltzott. — Nem is údvözöl? — kérde szemrehányólag Hugó. — Isten hozta barátom; foglaljon helyet. — Tegye el ezt a dögöt — mondá Hugó rosszkedvével — ki nem állhatom a rikoltzását. — Becsánat, uram. Az én szobámban én parancsolok. — Ugy? — kérde megsértve Hugó — parancsolni ugyan nem akarok itt, de azt hittem, hogy kérem jogom van.

— Az már más, Leonie csöngettél s a belépő szobalánynyal kivittél a madarat. — Miért oly hideg hozzáam ma? — kérde aztán Hugó gyöngédt, szemrehányó tekintettel vetvén a tündökli szépségű hölgyre. — Tehát meghalt? fordult hozzá hitelen, minden átmenet nélkül a nő. — Ön tudja? — Barátom, ne komédiázzunk. Nagyon jól tudja, hogy a segeje elmondta nekem előre, hogy verekedni fognak és elmondta a párbaj lefolyását. Osmerem már ezt. A párbajozók mindig úgy járnak el, különösen ha azsonyter verekednek. Azt hiszik, hogy ez a legbiztosabb út a sikerhez. Az én szivemhez barátom ily után nem jut el. Irtozom a vértől. — Tehát nem szeret? — Vegye tudomásul, hogy nem. — Tehát ő szerette? Láttam, hogy udvarolt önnek, azért öltem meg. — Nem szerettem őt sem, a kedvesem sem volt, esküszöm. — Hát kit szeret? Talán azt, a ki az imént elment? — Ha azt szeretném, ahhoz sem volna köze. Ó érdemelné legjobban. Igen: verekedni és ölni tudnak, de egyéb nagy áldozatokra nem képesek. Az, a ki elment, nem a lovagiasági szabályai szerint szeret. De ez sem az, a kit szeretek. — Kivel verekedtem hát meg önt? — Semmi este sem azzal, a kit kerestél. De most becsőssom meg, toltelttel két csinálnom. — A csabos sphynx graziózsán, valóságos ballet-mozdulattal hajlott meg és kiblébent a mellékszobába. Hugó szinte sóbálványára változva állt ott rövid ideig, aztán hitelen megfordult és eltávozott. — Csak az utczán kezdett eszmélni. Azt várta, hogy a hólyg a nyakába ugrik majd és mint győztes lovatot kegyeibe fogadja. Csak most emlékezett rá, mit mondott a segeje, mielőtt a párbajra elindult. „Leonie nem szeret” — ugy mondá — „hogy kompromittálód. Végre is, nem kell az egész világnak megintednie, hogy udvarolok neki. Vannak diszkret tekintetek, ugy a te részed-

ről, mint az övérol, a melyeket nem szabadna figyelmen kívül hagynod.” — Felt, hogy a kedvese féltékeny lesz, ha megtudja, hogy miatta vereksem — mondá magában és fanvar, keserű hangulat lepte meg. Vannak tekintetek mindkét részről. Oh, a csalfa! A bankár egyéb áldozatoktól sem riad vissza, ha nem szeret is a lovagiasági szabályai szerini. Ez csak világs! Haha! És ezért öltem meg azt a derek embert? Ezért tettem ki magamat is a halálös veszedelmekbe? Oktondi vagyok! E gondolatok gyors egymásutánban rohantak meg, miközben ezáltalunul bolonygott az utczán. Érezte, hogy az idegei megfeszülnek és a keserű hangulat, a megvetés folyton növekedik benne. Mar esteledett, a mikor új gondolat kaptá meg. — Ördögbe is! — mondá a homlokát végig simitván — erről megfeledektem. Hazaságom óta ez az első párbajom. Ha a feleségem az esti lapokat elolvassa! Ejh, de hisz az újságok még nem tudhatták meg. Háha mégis. Nem, nem: ezt meg kell akadályoznom. Gyorsan bérköcsiraült és haza hajtatótt. Az est leszült és a nehéz hangulat folyton növekedett benne. Megint látott egy sápadt arczot, egy vérző sebet és hallott egy erelében utolsó sóhaját, a mely a sápadozó ajkáról szabadul el és száll, száll a végtelemben, szétterjedve az örökvaló úrben, hogy egyesüljön a világegyetnem szellemével és hirdesse, hogy haszontalanúságról halt meg ma valaki erőszakos, diestelen halállal, és hirdesse, hogy haszontalanúságról őlt ma valaki diestelen viadalban. — Mi ez — rebegé megrázkódva Hugó — a lelkiosmeret harangja talán, vagy ez érdemelen tánczos hűde szive földöz meg? Azonban nem sokáig töprendkedhetett. A kocsit megérkezett a lakása elé és Hugó gyorsan kiszállt. Kifizette a kocsist és sietve ment föl a lépcsőn. Az inas kinyitotta az ajtót és bebecsátolta gardáját. Előbb dolgozó szobájába ment, aztán, meglátva, hogy az esti lap ott van éntellenül az asztalon, megkönnyebbülten sóhajtott föl. — Nem keresek többé szeretőt — mondá boldogan — mindig hiú maradok a feleségemhez.

Parviad után. Irtá: Timór Szaniszló.

A komédiának vége volt. A lovagiasági szabályai szerint ment végbe a parviadál Benke Béla és Föld Hugó urak között. Benke Béla, a dalásis férfiú, ott tékiid az erdő tisztásának gyepén s piros vére a zöld pázsitot festette be. Az orvosok ott térdeltek előtte, hogy a vérzést ciallítsák. Még ott, de a szemét már felig-vendít a halál halogy borította. Ellenfele: Föld Hugó a füstölgő pisztolyt erősen a markába szorította és tetteltét leg-mával, de voltaképpen tesztben-lelekben megrendülve nézte a véres jelenetet. A halálközli intett, hogy valamit mondani akar. Föld Hugó közelebb lépett és várt. De már későn volt. Benke Béla visszahanyarított s a fövtékező perczben meghalt. — Vége van — mondá az egyik orvos — ez volt az utolsó lehellete. — Megölni nem akartam — mondá Hugó és elfordult.

Ezt szokták mondani rendszeren a halálos párbajok után a győztes felek. Sablonos mondas, de a gavaléria megkívánja. Föld Hugó pedig tetőtől talpig gavalier volt. Beesületeshez a legkisebb szenny sem tapadt és viselkedése, modora olyan volt, hogy nem is volt tanácsos kétségbevonni azt. A segedékek és orvosok a holtestet a kocsira tették s az egyik orvos magára vállalta, hogy elhajtja vele a lakására. A segedék kezét fogta Föld Hugóval, aztán megbeszéltek, hogy a jegyzőkönyvet a legközelebbi koresmában azonnal elkészítik. Hugó pedig a másik kocsira ült s kijelentette, hogy azonnal jelentkezni fog a törvény-széknél.

Igy is történt. Az ügy be volt fejezve és senki sem vehetett valakinek inkorrektséget a szemére. Delután két óra volt, mire Hugót a törvény-széktől elbocsátották. Tarsadalmi állása, vagyona, jó hímeve a letartóztatást nem tették szükségessé. Az eljárás és vizsgálatot megindították és Hugó vastag habanna-szivarra gyujtva, kilépett az utczára, a hol egy ideig ezáltalunul járt-kelt és gondolkodni kezdett, hol ebédeljen, mert az éhség kínzósa kezdte.

Sok párbaja volt már, de ez volt az első, a melyben ellenfele meghalt. Az érzés újszerű volt

